

Sicut q̄ apl̄us tūc nō ppndit q̄i rapiebat: q̄a tota ei' int̄t̄o cōuerla erat in deu. s̄ post modū pcepit cōsiderās ea q̄ viderat. **Sed** h̄ etiā h̄iaſ v̄bis apl̄ q̄ distinguit in v̄bis suis p̄teriū a futuro. dicit. n. in p̄nti se scire q̄ fu it raptus ante ānos q̄tuordeciz: z se in p̄nti nescire vtrū in corpe fuerit v̄l eī corp'. Et iō dicēdū ē q̄ z prius z postea nesciuit vtrum aia fuerit a corpe saparata. vñ Aug' dicit. 12. sup h̄en. ad l̄ram post longā inḡst̄ōem cōcludēs. **R**estat q̄ forasē vt h̄ ipm̄ eu igno ē in corpe fuerit aia quō ē aia i corpe cū cor pus vivere d̄r̄ sine vigilātis siue dormiētis si ue in extasi a sensibus corporis alienati: an oio de corpore exierit vt mortuū corpus iaceret.

Ad primum q̄ dō q̄ p̄ synodochen q̄i� ps bois h̄o noiat: z p̄cipue aia que ē ps bois eminētior: quis etiā possit intelligi euz quē raptū dicit nō tunc fuisse boiem q̄i raptus fuit: sed post ānos q̄tuordeciz. vnde dīc. scio boiem: nō dicit scio raptū boiem: nihil etiā phiberet mortē diuinit' p̄curatā raptū dici z sic Aug' dicit. 12. sup gen'. ad l̄ram. **D**ubitā te inde aplo gs n̄m̄ ec̄ cert̄ potuit. vñ q̄ su p̄ hoc loquuntur magis nocturnalr̄ q̄z p̄ certi tudinē loquuntur. **A**d secūdum dō q̄ apl̄ scim̄ v̄l illud celū ēē qd̄ incorp̄ū v̄l aligd̄ incorp̄ū a se v̄fū i illo celo: cū h̄ poterat se eri p̄ intellectū ei' ēē si aia non ēē a corpe se parata. **A**d tertium dō q̄ visio Pauli i ra piu q̄tū ad aligd̄ fuit filiis visioni beator̄. s. q̄tū ad id qd̄ videbat: z q̄tū ad aligd̄ diffi milis. s. q̄tū ad modū vidēdi: ga nō ita p̄se cte vedit scit sc̄i q̄ sūt in p̄ria. **Vñ** Aug' dīc. 12 sup h̄en. ad l̄ram. Aplo arrepto a carnis sensib' in tertiu celū h̄ defuit ad plenā p̄se etāq̄ cognitōem rez q̄ angelis inest: q̄ siue in corpe siue extra corp' eēt nesciebat. hoc itaq̄ nō deerit receptis corpib' in resurre ctōe mortuor̄ cū corruptibile hoc induerit incorruptionem.

Einde scide

Orandū ē de gratiis gratis da tis q̄ p̄tinēt ad locutiōem. Et p̄ de grā linguarū. 2° de grā sermōis sapie seu sci entie. Circa p̄mū querūl ouo. p̄ut̄ p̄ grā tiā linguaſ b̄o adipisc̄ sciam oium lingua ū. 2° de cōparatōe b̄ doni ad grām pphie

Ad primum sic p̄d

cedit. **V**ideb̄ q̄ illi q̄ cōseq̄banſ donū lingua ū nō loquebātur oib̄ linguis. Illud. n. qd̄ dina vture aliqb̄ cōcedit optimū ē i suo ge nere: sicut dñs aquā cōuertit in vinū bonū sicut dicit Job. 2. s̄ illi q̄ habuerūt donū lin guaz melius loquebātur i p̄p̄a lingua. dīc. n. glo. ad Hebr. p̄. non ēē mirandū q̄ epla ad hebreos maiore eluet faciūdū q̄z alie: cū nāle sit vnicuiq̄ plus i sua q̄z i aliena lingua valere. ceteras. n. eplas apl̄s pegrino. i grecō sermone cōposuit. h̄ac aut̄ scripsit hebraica lingua. nō q̄ p̄ grām gratis datā apostoli ac ceperūt sciam oium linguaſ. **P**. Natura nō facit q̄ m̄lta qd̄ p̄t fieri p̄ vñ. z m̄lto mi nus deus q̄ ordinati' q̄z nā operāt. **S**poterat deus facere q̄ vñā lingua loq̄ntes ei' disci puli ab oib̄ intelligeretur. vñ sup illud ac̄l. 2°. Audiebat vñusq̄z lingua sua loq̄ntes: dīc glo. q̄ linguis oib̄ loq̄banſ: v̄l sua. i. hebraicā lingua loq̄ntes ab oib̄ intelligebanſ ac si p̄p̄ys singulor̄ loqueretur. q̄ videb̄ q̄ non h̄uerūt sciam loq̄ndi oib̄ linguis. **P**. D̄es ḡe deriuātūr a xp̄o in corp' ei' qd̄ ē ecclia: fin illud Job. p̄. De plenitudine ei' oēs acce pimus. sed xp̄s nō legit fuisse locut̄ n̄si vñā lingua: nec ēē nūc fidēles singuli nisi vñā lin gua loquuntur. ḡ v̄l q̄ discipuli xp̄i non ac ceperūt ad hoc grām ut oib̄ linguis loq̄rē tur. **S**ed h̄ est qd̄ d̄r̄ Acl. 2. q̄ repleti sc̄ oēs sp̄u sc̄o: z ceperūt loḡ narv̄s linguis put̄ sp̄u sc̄us dabat eloq̄ illis: ebi dīc glo. Greg. q̄ sp̄u sc̄us sup̄ discipulos in igneis linguis apparnit z eis oium linguaſ sciaſ dedit. **B**. dō q̄ p̄mi discipuli xp̄i ad h̄ fuerit ab ip̄o ele cti: ut p̄ uniuersū orbe discurrētes fidem ei' ubiq̄z p̄dicarēt: fin illud Math. ult. Euntes docete oēs gētes. nō aut̄ erat cōueniens ut q̄ alys instrui q̄l̄t alys loq̄renſ: ul̄ q̄l̄t que alys loquerens intelligerēt: p̄sertim ga isti q̄ mit tebanſ erāt unius gētis. s. indee: fin illud Isa. 27. Qui egredīetur impetu a Jacob ip̄lebūt faciē orbis semine. illi ēē q̄ mittebanſ paupe res z impotētes erant: nec de facili a p̄nci p̄o rep̄issent q̄ eoz uerba alys fideliter iter maxie ga ad infideles mittebas. z iō neciūz sunt ut sup̄ h̄ eis dīnitus prouidere p̄ donū linguaſ ut sic gētib̄ ad idolatriā declinātib̄.

introductione est dicitas linguæ: sicut dicitur Hen.
xi. ita etiam quoniam erat genitrix ad cultum unius dei re
uocade oblatione diversitate in mediis adhibere
per donum linguæ. Ad primus ergo deo qui sicut
dicunt i. ad Cor. 12. manifestatio spiritus datus ad
utilitatem. et id sufficienter et Paulus et alii
ad omnes fuerunt instructi dicitur in linguis omnium
gentium quantum regrebat ad fidem doctrinam: si
quantum ad quoddam que superadditur humana arte
ad ornatum et elegantiæ locutio apostoli instructus
erat in propria lingua: non autem in aliena: sicut etiam
in sapientia et in scientia fuerunt sufficienter instructi
quoniam requirebat doctrina fidei: non autem quantum
ad oiam quod per scientiam acquisita cognoscuntur: pu-
ta de conclusionibus arithmeticis vel geometricis.
Ad secundum dicendum quoniam quis utriusque fieri potu-
isset. scilicet per unam linguam loquerentes ab omnibus in-
telligerentur: autem quod omnibus loqueretur. tamen ueni-
entius fuit quod ipsi omnibus linguis loquerentur:
quaenam hoc pertinebat ad perfectorem scientiam ipsorum per
quoniam non solum logica: sed intelligere poterat que
ab aliis dicebatur. si autem omnes unam eorum linguam
inter se uoluerent: hoc vel fuisset per scientiam illorum quod
eos loquentes intelligeretur vel litteris quod quoddam illius
suum dum alios libera alter ad eos aures pferrent
quod ipsi ea proficerent. et id gloriosum dicitur Act. 2. quod ma-
jori miraculo factum est quod ipsi omnium linguarum ge-
neribus loqueretur. et Paulus dicit i. ad Cor.
14. Hoc ergo deo quod omnium vestrum linguam lo-
quor. Ad tertium vero quod Christus in propria per-
sona unius soli gentium predicatur erat scilicet iudeis. et
quoniam ipse absque dubio habet perfectissime sci-
entiam omnium linguarum: non tamen oportuit quod oblatione lin-
guis loqueretur aut Augustinus dicit super Job. Cuius et
non spiritus scilicet accipias nemo loquitur linguis omni-
um gentium: quia ita ipsa ecclesia linguis omnium gen-
tiuum loquitur in qua non est non accipit spiritum scientiam.

Ad secundum sic pro

cedit. Vide q̄ donū linguaz sit excellētus
q̄ ḡrā prophie. Que n. sūt meliorib⁹ propa-
vidēt eē meliora fin p̄b̄m in. 3. topicoꝝ. sed
donū linguaz ē p̄ op̄iū nomi testamenti. vñ
cātāt i seqn̄tia p̄ tecostes. Ip̄e bodie ap̄los
xpi donās munere insolito ⁊ cūctis laudito
seculis. prophia aut̄ maḡ sp̄etit veteri testa-
mēto: fm illud ad hebr. p. Multifarie mul-
tisq; modis olim dō loqns p̄ribus i prophib⁹
ḡ vide q̄ donū linguaz sit excellētus q̄ do-
num prophie. P. Illud p̄ qd̄ ordinamur
ad deū videt excellētū eē eo p̄qd̄ ordiamur

ad hoies. sed p donū linguaz hō ordinat ad
deū. p prophīaz āt ad hoies. dī. n. i. ad Corl.
i.4. Qui logtur lingua nō hoib⁹ log⁹ s̄ deo.
qui aut̄ prophat hoib⁹ loq⁹ ad edificatōem.
g v̄ q̄ donū linguaz sit excellēti⁹ q̄z donum
prophie. T̄ P. donū linguaz h̄itualr pmanet
in bēnte ipm. t̄ hō habet in p̄tāte vti eo cuž
voluerit vñ dī. i. ad Cor. i.4. H̄as ago do q̄
oūm vestrū lingua loquor. nō aut̄ sic est de
dono prophie: vt supradictū est. ḡ donū lin
guaz videſ eē excellēti⁹ q̄z donum prophie.
P. Interpretatio sermonū videſ cōtineri
sub prophīa: q̄ scripture eodē spū exponit
quo sūt editē. s̄ interpretatio sermonum. i. ad
Corl. i.2. ponit post genera linguaz. ḡ videſ
q̄ donū linguaz sit excellēti⁹ q̄z donū pro
phetie marie q̄z ad aliquā eius p̄t. T̄ H̄
s̄ q̄ apls dicit. i. ad Cor. i.4. Maior ē qui
prophat q̄z ḡ logtur linguis. T̄ B̄ oō q̄ do
nū prophie excedit donū linguaz tripli. p̄
quidē ga donum linguaz referit ad dīſas vo
ces proferēdas que sunt signa alicui⁹ itelli
bilis vitatis cui⁹ etiā signa sunt q̄dam ip̄a fā
tasinata q̄ fm̄ imaginariā visionē apparent
Vñ t̄ Aug⁹. i.2. sup̄ Ben. ad l̄ram cōparat do
nū linguaz visioni imaginarię. dictū ē aut̄ s̄
q̄ donū pp̄bie ſuſtit ī ip̄a illuminatiōe mēl
ad coḡcēdā intelligibile vitatē. vnde ſicut
prophētica illuminatio excellēti⁹ q̄z ima
ginaria viſio vt ſbitum eſrita etiā excellen
tior ē prophīa q̄z donū linguaz fm̄ ſe conſi
deratum. 2° q̄r oonū prophie p̄tinet ad reꝝ
noticiā q̄ ē nobilioz q̄z noticia vocū ad quā
ptinet donū linguaz. 3° q̄r donū prophie ē
utilius. t̄ b̄ qdē probat apls. i. ad Corl. i.4.°
tripli. p̄ qdē q̄r prophīa ē utilius ad edifica
tōem ecclie ad quā qui log⁹ linguis nibil p̄
dest niſi expositio ſubſequat. 2° quātū ad ip
ſam loqntē q̄ ſi accipet vt loqrcēt dīſas linguis
ſine b̄ q̄ intelligēt qd̄ ptinet ad pp̄biciū do
nū mēs ei⁹ nō edificaret. 3° q̄ptum ad infide
les prop̄ quo ſcipue eē v̄ datū donuz lin
guaz: qui qdē forte eos q̄ loqrent linguis re
putarēt iſanos: ſicut t̄ iudei reputauerunt
ebrios aplos linguis loqntes: vt dī actl. 2. p̄
prophīas aut̄ infideles ouincun̄ manifesta
tis abſcōditis cordis ſui. T̄ Ad p̄num ḡ oō
q̄ ſicut s̄ dictū est: ad excellēti⁹ prophie per
tinet q̄ aliḡ nō ſolū illuminet intelligibili
lumine: s̄ etiā p̄cipiat imaginariā visionē:
ita etiā ad pſec̄tōeſ operatōis ſpūs ſci ptinet

¶ nō solū impleat mētē lūmīe pp̄bīcō t̄ fā
fasiam imaginaria visione sicut erat ī veteri
testamēto: sed ēt exteri⁹ lingua erudit ad
varia signa locutōum pserēda: qd totū sit ī
nouo testamēto: fm illō.i.ad Corl.i4. ¶ Un⁹
glo⁹ vrm p̄almū hēt: doctrinā h̄z: linguam
hēt: apocalypsim.i. pp̄bīcā reuelatōem hēt.
¶ Ad secundum dō q̄ p̄ donū pp̄bīcō homo
ordinat ad deū fm mētē qd ē nobilis q̄ or-
dinari ad eum fm lingua. dī autē q̄ ille qui
logtur lingua nō loquit̄ hoībus.i.ad intelle-
ctū hoīuz vel vtilitatē eoz: sed ad intellectū
soli⁹ dei ⁊ ad laudē eius: s̄ p̄ pp̄bīam ordi-
nat alig⁹ ⁊ ad deū ⁊ ad p̄ximū.vnde ē perse-
cti⁹ donū. ¶ Ad tertium dō q̄ reuelatio p̄
phetica se extēdit ad oia supnālia cognoscē-
da. vñ ex eius pfectōe sttingit q̄ ī statu imp-
fectōis huius vite nō p̄t hēt pfecte per mo-
dū bitus: sed ipffecte p̄ modū cuiusdā passio-
nis: sed donū linguaz se extēdit ad cogniti-
onē quādā p̄icularē. s. vocū humanaz. ⁊ iō
nō repugnat imperfectōi hui⁹ vite q̄ pfecte ⁊
bitualr hēatur. ¶ Ad quartū dicēdū q̄ int̄
pratio sermonū p̄t reduci ad donū pp̄bīe:
inq̄stum.s.mēs illuminatur ad intelligēdū ⁊
exponēdū quecunq̄ sunt ī sermonib⁹ obscu-
ra:sue ppter difficultatē rex significataz: si-
ue ēt ppter ipas voces ignoratas que pferunt
sue etiā ppter silitudines rex exhibitas: fm
illud Daniel.5 Audiri d̄ te q̄ possis obscu-
ra interpretari: ⁊ ligata dissoluē. vnde interpre-
tatio sermonū ē potior q̄ donū linguaz: vt
p̄z per illud qd apls dicit.i.ad Corl.i4. Ma-
iorē qui pp̄bīat q̄ ḡ logtur linguis.nisi forte
interpretet⁹ postponit aut̄ interpretatio sermo-
nū dono linguaz: ga etiā ad interpretādū di-
uersa linguarum genera interpretatio fimo
num se extēndit.

Einde oſide

randū ē de gratia gratis da ta que cōsistit in sermone. de qua dicit apl's.i.ad Lor. 12. Alij dāt p spm̄ sermo sa pientie. alijs sermo scie. Et circa h queruntur duo. p vtr in sermone cōsistat aliq grā gra tis data. 2. qbus h grā cōpetat.

Ad primum sic pro
cedit. Vide *q* in sermone nō cōsistat aliquā
gratia gratias data. *S*ratia. n. das ad id qđ ex

cedit facultatē nāe:sed ex nāli rōne adiunē
ta est ars rhetorica p̄ quā oligs pōt sic dicēt:
vt doceat:vt delectet:vt flectat: sicut Aug⁹
dicit in.4. d̄ doctrina xpiana.hoc aut̄ p̄riet
ad grām sermonis. ḡ v̄ p̄ grā sermonis nō
sit gratia gratis data. **P.** D̄is grā ad regnū
dei pertinet.s̄z ap̄ts dicit.i.ad Cor. 4. Nō in
sermone ē regnū dei:s̄z in vtute. ḡ in smone
nō cōsistit aliq̄ grā gratis data. **P.** Nulla
grā das ex meritis:ga si ex opib⁹ iā nō est
grā:vt d̄ ad R.o.ti.s̄z smo das alicui ex me
ritis.Dicit.n. Greg⁹ exponēs illud ps. Ne au
feras de ore meo v̄bū vtatis:qđ v̄bū vtatis
est qđ oīpotēs d̄s faciētibus tribuit:z nō fa
ciētibus tollit.ḡ videtur qđ donum sermōis
non sit grā gratis data. **P.** Sic necesse ē
q̄ homo per sermonem p̄nunciet ea q̄ perti
nent ad donū sapie vel scie:ita etiā ea q̄ pri
nēt ad vtutem fidei. ḡ si ponis sermo sapien
tie:z sermo scie grā gratis data:pari rōne
deberet poni sermo fidei int̄ grās gratis da
tas. **P.** Sed in Trū est qđ d̄ Ecl. 6. Ligna
eucharis.i.gratiōsa in bono hoīe abūdabit.
sed bōitas hoīs ē ex grā.ḡ ēt z ḡtiositas ser
monis. **P.** d̄ d̄ q̄ grā gratis date dant ad
vtilitatē alioꝝ:vt s̄ dictū ē.cognitio aut̄ quā
oligs a dō accipit i utilitatē alteri⁹ ūerti n̄
posset nisi mediāte locutiōe. z ga spūs scūs
nō deficit in aliquo qđ ptineat ad ecclie vt
ilitatē:ēt p̄uidet mēbris ecclie i locutiōe: n̄ so
lū vt si aligs sic loq̄t et a d̄ris possit itelligi
qđ p̄tie t ad donū linguay:z etiā q̄ efficacis
loquaſ:qđ pertinet ad grām smonis:z hoc
triplr. p̄ qđ ad iſtrūcēdū intellectū: qđ sit
dū aligs sic loq̄t q̄ doceat. 2° ad mouendū
affectū:vt s̄.libēter audiat v̄bū dei:qđ sit dū
aligs sic loq̄t q̄ auditores delectet:qđ nō
d̄z aligs querere ppter fauorē suū:s̄z et hoīes
aliciatur ad audiēdū v̄bū dei. 3° ad h̄ q̄ ali
gs amet ea que verbis significātur z velit ea
implere:quod sit dū aligs sic loq̄t q̄ audi
to:ē flectat:ad qđ qđ efficiēdū spūs sāctus
vtī lingua hoīs q̄si quodā iſtrō. ip̄e aut̄ est
ḡ perficit opādēm in terius.vñ Greg⁹ dicit i
omel.p̄tecostes. Nisi corda auditoreꝝ spūs
scūs repleat:ad aures corporis vox docētū in
cassū sonat. **A**d p̄mū ḡ dicendum q̄ sicut
miraculose d̄s q̄nq̄ opāf quodam excellen
tiori mō ēt ea q̄ nā pōt operari:ita ēt spirit⁹
sanctus excellenti⁹ operaf per grām smōis
id qđ pōt ars iferiori mō. **A**d secundum